

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, 426 i 737 oraz z 2025 poz. 1673), zwanej dalej „ustawą”, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru. Regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 (art. 28 ust. 5 ustawy). Planu zadań ochronnych nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części, pokrywającego się w całości lub w części z obszarem parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (art. 28 ust. 11 pkt 2 ustawy).

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 (art. 28 ust. 8a pkt 1 ustawy). W przypadku uznania konieczności zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 regionalny dyrektor ochrony środowiska - w przypadku gdy sprawuje on nadzór nad tym obszarem - podejmuje działania w celu zmiany tego planu albo ustanowienia nowego planu zadań ochronnych dla tego obszaru (art. 28 ust. 8b pkt 1 ustawy).

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy, zawiera:

1. opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
2. identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
3. cele działań ochronnych;
4. określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
5. wskazania do zmian w istniejących planach ogólnych gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
6. wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r. poz. 99), zwane dalej „rozporządzeniem”.

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 4 ustawy).

Projekt planu zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – Dz. U. z 2026 r. poz. 670).

Projekt planu wymaga uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie - Dz. U. z 2025 r. poz. 428) oraz może być przedmiotem opinii regionalnej rady ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy).

Obszar Natura 2000 został wyznaczony jako specjalny obszar ochrony siedlisk zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Żywocickie Łęgi (PLH160019) (Dz. U. poz. 1796).

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 16 października 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żywocickie Łęgi PLH160019 (Dz. Urz. Woj. Opol. poz. 2226, z późn. zm.), zwane dalej planem zadań ochronnych, które weszło w życie 2 listopada 2015 r., zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1890), zachowuje moc niezależnie od terminu, na jaki został ustanowiony, i może być zmieniany. Po analizie ustaleń dokumentacji planu zadań ochronnych, sporządzonej w 2024 r., mając na uwadze art. 28 ust. 8a pkt 1 oraz art. 28 ust. 8b pkt 1 ustawy uznano, że zachodzą przesłanki do jego zmiany – poprzez ustanowienie nowego dokumentu. Na potrzebę zmian planu zadań ochronnych wskazuje analiza zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony. Tym samym uznano za zasadne ustanowienie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 w brzmieniu nadanym niniejszym zarządzeniem i równocześnie wyeliminowanie z obrotu prawnego (utrata mocy) zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 16 października 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żywocickie Łęgi PLH160019 (Dz. Urz. Woj. Opol. poz. 2226), zmienionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 14 listopada 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Opol. poz. 2833) oraz zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 8 sierpnia 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Opol. poz. 2195).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu przystąpił do prac nad projektem planu zadań ochronnych, zwanym dalej „projektem PZO”. Po ustaleniu terenu objętego projektem PZO oraz przedmiotów ochrony obszaru, organ sformułował założenia do sporządzenia ww. dokumentu i podał do publicznej wiadomości - zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia - informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu PZO i możliwości zapoznania się z założeniami do sporządzenia tegoż projektu. Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty, tj. wywieszono w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu od 08.04.2024 r. do 30.04.2024 r., umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu w dniu 08.04.2024 r. oraz opublikowano w dniu 08.04.2024 r., w formie obwieszczenia, w prasie o zasięgu regionalnym, tj. w opolskim wydaniu Gazety Wyborczej.

W ramach prac zidentyfikowano osoby i podmioty prowadzące działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar i sformułowano projekt PZO.

Projekt PZO sporządzono dla całego obszaru Natura 2000, ponieważ nie zachodzą przesłanki określone w art. 28 ust. 11 pkt 2 ustawy (w granicach obszaru Natura 2000 brak jest rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego i parku narodowego).

Granice obszaru Natura 2000 przedstawiono na załączniku mapowym (załącznik nr 2 do zarządzenia) oraz opisano w oparciu o punkty węzłowe (załącznik nr 1 do zarządzenia).

Katalog przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, określony w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Żywocickie Łęgi (PLH160019) (Dz. U. poz. 1796), obejmuje następujące siedliska:

- 1) łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe - kod siedliska 91E0;
- 2) łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*) - kod siedliska 91F0.

Oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony dokonano na podstawie wyników ekspertyzy specjalistycznej, w oparciu o trzy parametry stanu: powierzchnia siedliska, struktura i funkcje oraz perspektywy ochrony. Przy ocenie poszczególnych parametrów zastosowano zestawy wskaźników opisanych w metodyce

przygotowanej na potrzeby Państwowego Monitoringu Środowiska, realizowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ).

Na podstawie dokonanej oceny stanu ochrony zidentyfikowano zagrożenia istniejące i potencjalne dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony (załącznik nr 3 do zarządzenia). Nazwy i kody zagrożeń podano według przygotowanej przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska „Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000” - załącznik nr 5 pn. „Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań, Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA)” oraz według aktualnej referencyjnej listy zagrożeń zamieszczonej na portalu referencyjnym EEA (<https://cdr.eionet.europa.eu/help/natura2000/>).

Cele działań ochronnych (załącznik nr 4 do zarządzenia) określono biorąc pod uwagę zidentyfikowane zagrożenia i zestawy wskaźników stanu ochrony, opisane w metodyce przygotowanej na potrzeby Państwowego Monitoringu Środowiska, realizowanego przez GIOŚ. Analizę zasadności przyjętych celów działań ochronnych przedstawia poniższe zestawienie (tabela):

Parametr/ wskaźnik stanu ochrony	Cel działań ochronnych	Uzasadnienie przyjętego celu
91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe		
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska na powierzchni 22,4 ha, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2015) oraz dokumentacją obszaru (SDF).
Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie na co najmniej 50 % stanowisk siedliska w obszarze typowej dla łągu kombinacji florystycznej, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2015) by ocenić stan wskaźnika w obszarze Natura 2000 jako właściwy (FV), należy wymagać, by na co najmniej 25 % stanowisk siedliska w tym obszarze stan był właściwy. Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Gatunki dominujące	Utrzymanie na wszystkich stanowiskach siedliska w obszarze dominacji we wszystkich warstwach gatunków typowych dla siedliska przy braku dominacji facjalnej żadnego z nich, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2015). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie na wszystkich stanowiskach siedliska w obszarze mniejszego niż 1 % udziału w drzewostanie gatunków obcych geograficznie, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2015). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	Osiągnięcie na wszystkich stanowiskach siedliska w obszarze nielicznej obecności co najwyżej jednego, obcego gatunku inwazyjnego, tj. poprawa oceny z U1 na FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2015) aby ocenić stan wskaźnika w obszarze Natura 2000 jako właściwy (FV), należy wymagać, by na co najmniej 90 % stanowisk siedliska w tym obszarze stan był właściwy. Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika na obu stanowiskach w obszarze to U1 (stan niezadowolający) z uwagi na występowanie obcych gatunków nawłoci. Przy

		zastosowaniu działań ochronnych poprawa oceny jest możliwa.
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie na wszystkich stanowiskach siedliska w obszarze braku nienaturalnej dla łągów dominacji rodzimych gatunków ekspansywnych, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2015). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie średniej wartości wskaźnika na poziomie ponad 20 m ³ /ha, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2015). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Martwe drewno leżące lub stojące powyżej 3 m długości i powyżej 30 cm grubości	Utrzymanie na co najmniej 50 % stanowisk siedliska w obszarze co najmniej 6 sztuk wielkowymiarowego martwego drewna na hektar, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2015) aby ocenić stan wskaźnika w obszarze Natura 2000 jako właściwy (FV), należy wymagać, by na co najmniej 25 % stanowisk siedliska w tym obszarze stan był właściwy. Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Naturalność koryta rzecznoego	Dopuszczenie istnienia regulacji Odry zmieniających rytm zalewów, tj. oceny U2.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2015) by ocenić stan wskaźnika w obszarze Natura 2000 jako właściwy (FV), należy wymagać, by na co najmniej 75 % stanowisk siedliska w tym obszarze stan był właściwy. Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika na obu stanowiskach w obszarze to U2 (stan zły). Koryto Odry jest uregulowane, w sąsiedztwie pól siedliska obecny jest jaz piętrzący. Stąd stan zły (U2) uznano za referencyjny.
Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują)	Utrzymanie na wszystkich stanowiskach siedliska w obszarze dynamiki zalewów i przewodnienia podłoża obniżonych w stosunku do normalnego, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2015) by ocenić stan wskaźnika w obszarze Natura 2000 jako właściwy (FV), należy wymagać, by na co najmniej 75 % stanowisk siedliska w tym obszarze stan był właściwy. Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika na obu stanowiskach w obszarze to U1 (stan niezadowolający). Stanowiska znajdują się w strefie sporadycznych zalewów wodami Odry. Ponieważ Odra na tym odcinku jest uregulowana stan niezadowolający (U1) uznano za referencyjny.
Wiek drzewostanu	Osiągnięcie na co najmniej 50 % stanowisk siedliska w obszarze większego niż 20 % udziału objętościowego drzew starszych niż 100 lat, tj. poprawa oceny z U1 na FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2015) by ocenić stan wskaźnika w obszarze Natura 2000 jako właściwy (FV), należy wymagać, by na co najmniej 25 % stanowisk siedliska w tym obszarze stan był właściwy. Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika na obu stanowiskach w obszarze to U1 (stan niezadowolający). Przy zastosowaniu działań ochronnych poprawa oceny jest możliwa.
Pionowa struktura roślinności	Utrzymanie na co najmniej 50 % stanowisk siedliska	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2015) by ocenić stan wskaźnika w obszarze Natura 2000 jako właściwy (FV), należy wymagać, by na co najmniej

	w obszarze naturalnej, zróżnicowanej wiekowo struktury drzewostanu, tj. oceny FV.	50 % stanowisk siedliska w tym obszarze stan był właściwy. Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Naturalne odnowienie drzewostanu	Osiągnięcie na co najmniej 50 % stanowisk siedliska w obszarze obfitego naturalnego odnowienia, tj. poprawa oceny z U1 na FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2015) by ocenić stan wskaźnika w obszarze Natura 2000 jako właściwy (FV), należy wymagać, by na co najmniej 25 % stanowisk siedliska w tym obszarze stan był właściwy. Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika na obu stanowiskach w obszarze to U1 (stan niezadowolający). Przy zastosowaniu działań ochronnych poprawa oceny jest możliwa.
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie na wszystkich stanowiskach siedliska w obszarze braku uszkodzeń runa i gleby związanego z pozyskaniem drewna, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2015). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Inne zniekształcenia	Utrzymanie braku zniekształceń na jedynym stanowisku siedliska w obszarze, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91E0 (2015). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Ogólny cel ochrony	Utrzymanie oceny U1.	Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) nie jest możliwa poprawa stanu wskaźnika kardynalnego <i>reżim wodny</i> , który decyduje o ocenie ogólnej. Aktualna ocena ww. wskaźnika na obu stanowiskach w obszarze to U1 (stan niezadowolający). Stanowiska znajdują się w strefie sporadycznych zalewów wodami Odry. Ponieważ Odra na tym odcinku jest uregulowana stan niezadowolający (U1) uznano za referencyjny.
91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)		
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska na powierzchni 15,7 ha, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012) oraz dokumentacją obszaru (SDF).
Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa	Utrzymanie na jedynym stanowisku siedliska w obszarze typowej dla łęgu kombinacji florystycznej runa, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy	Utrzymanie na jedynym stanowisku siedliska w obszarze dominacji we wszystkich warstwach gatunków typowych dla siedliska przy naturalnych stosunkach ilościowych, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Liczba gatunków z grupy „wiązy, dąb, jesion” występujących w drzewostanie	Utrzymanie na jedynym stanowisku siedliska w obszarze co najmniej 3 gatunków z grupy	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.

	„wiązy, dąb, jesion”, tj. oceny FV.	
Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów	Utrzymanie na jedynym stanowisku siedliska w obszarze co najmniej 4 gatunków w warstwie krzewów, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	Utrzymanie na jedynym stanowisku siedliska w obszarze mniejszego niż 10 % udziału gatunków obcych ekologicznie w drzewostanie, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie na jedynym stanowisku siedliska w obszarze mniejszego niż 1 % udziału gatunków obcych geograficznie w drzewostanie, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie średniej wartości wskaźnika na poziomie ponad 20 m ³ /ha, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Martwe drewno leżące lub stojące powyżej 3 m długości i powyżej 30 cm grubości	Osiągnięcie na jedynym stanowisku siedliska w obszarze co najmniej 6 sztuk wielkowymiarowego martwego drewna na hektar, tj. poprawa oceny z U1 na FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012) by ocenić stan wskaźnika w obszarze Natura 2000 jako właściwy (FV), należy wymagać, by na co najmniej 25 % stanowisk siedliska w tym obszarze stan był właściwy. Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika na jedynym stanowisku w obszarze to U1 (stan niezadowolający). Przy zastosowaniu działań ochronnych poprawa oceny jest możliwa.
Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	Utrzymanie na jedynym stanowisku siedliska w obszarze większego niż 10 % udziału objętościowego drzew starszych niż 100 lat, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie na jedynym stanowisku siedliska w obszarze obfitego, reagującego na luki i prześwietlenia naturalnego odnowienia więcej niż 2 gatunków, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	Utrzymanie na jedynym stanowisku siedliska w obszarze zróżnicowanej wiekowo struktury drzewostanu (ponad 70 %	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.

	powierzchni stanowiska pokryte przez zwarty drzewostan, jednak obecne luki i prześwietlenia), tj. oceny FV.	
Przejawy procesu gładowienia	Utrzymanie na jedynym stanowisku siedliska w obszarze braku przejawów procesu gładowienia, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie na jedynym stanowisku siedliska w obszarze nielicznej obecności najwyżej jednego, obcego gatunku ekspansywnego, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie; w tym trzcinnik piaskowy, jeżyny	Utrzymanie na jedynym stanowisku siedliska w obszarze co najwyżej pojedynczego występowania apofitów, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Stosunki wodno-wilgotnościowe	Utrzymanie na jedynym stanowisku siedliska w obszarze znacznego uwilgotnienia, niewiele tylko odbiegającego od stanu naturalnego, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012) by ocenić stan wskaźnika w obszarze Natura 2000 jako właściwy (FV), należy wymagać, by na co najmniej 75 % stanowisk siedliska w tym obszarze stan był właściwy. Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika na jedynym stanowisku w obszarze to U1 (stan niezadowalający). Stanowisko to znajduje się w strefie sporadycznych zalewów wodami Odry. Ponieważ Odra na tym odcinku jest uregulowana stan niezadowalający (U1) uznano za referencyjny.
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie na jedynym stanowisku siedliska w obszarze braku uszkodzeń runa i gleby związanego z pozyskaniem drewna, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie)	Utrzymanie braku zniekształceń na jedynym stanowisku siedliska w obszarze, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla siedliska 91F0 (2012). Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) aktualna ocena wskaźnika w obszarze to FV.
Ogólny cel ochrony	Utrzymanie oceny U1.	Zgodnie z dokumentacją PZO (2023) nie jest możliwe osiągnięcie właściwego stanu wskaźnika kardynalnego <i>stosunki wodno-wilgotnościowe</i> , który decyduje o ocenie ogólnej. Aktualna ocena ww. wskaźnika na jedynym stanowisku w obszarze to U1 (stan niezadowalający). Stanowisko to znajduje się w strefie sporadycznych zalewów wodami Odry. Ponieważ Odra na tym odcinku jest uregulowana stan niezadowalający (U1) uznano za referencyjny.

Realizacji ww. celów służą zaplanowane działania ochronne dotyczące ochrony czynnej, wymienione w załączniku nr 5 do zarządzenia.

W niniejszym dokumencie nie zaplanowano działań ochronnych mających przeciwdziałać zagrożeniom generowanym przez niemożliwe do wyeliminowania czynniki naturalne (susze i zmniejszenie opadów). Stanowiska siedliska 91E0 oraz siedliska 91F0 zlokalizowane są nieco powyżej stopnia wodnego na Odrze. Uregulowanie przepływu Odry skutkuje sporadycznym zalewaniem nadrzecznych łęgów, a to z kolei wpływa negatywnie na stan wskaźników *reżim wodny* oraz *stosunki wodno-wilgotnościowe*. Dlatego modyfikacja przepływu hydrologicznego została zidentyfikowana jako zagrożenie istniejące dla zachowania właściwego stanu ochrony obu siedlisk przyrodniczych. Ponieważ Odra jest rzeką uregulowaną od dawna (większość prac przeprowadzono jeszcze w XIX wieku, a proces zakończono w pierwszej połowie XX wieku) oraz z racji, że zalanie wodami rzecznyymi całej powierzchni siedliska w obszarze Natura 2000 wymagałoby bardzo wysokiego poziomu wody, co jest nie do pogodzenia z wymogami ochrony przeciwpowodziowej, nie przewidziano działań ochronnych mających na celu wyeliminowanie istniejącej zabudowy hydrotechnicznej lub modyfikacji jej funkcjonowania. Natomiast wynikający z tego obniżony stan ochrony uznano za referencyjny.

Uwzględnione w zarządzeniu działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oparto na metodyce opracowanej przez GIOŚ na potrzeby Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring realizacji celów działań ochronnych prowadzony będzie poprzez monitoring stanu ochrony poszczególnych przedmiotów ochrony.

Ponieważ materiały zgromadzone na potrzeby sporządzenia dokumentacji planu zadań ochronnych dostarczyły wystarczającej wiedzy potrzebnej do zweryfikowania występowania i statusu siedlisk przyrodniczych i gatunków oraz pozwoliły określić stan ochrony przedmiotów ochrony, nie zachodzi konieczność planowania działań ochronnych dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.

W ramach prac nad niniejszym planem zadań ochronnych zidentyfikowano potrzebę określenia wskazań do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla ochrony, których wyznaczono obszar Natura 2000. Po analizie zapisów Uchwały Nr XXXI/342/2010 Rady Miejskiej w Krapkowicach z dnia 16.06.2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Żużela (Dz. Urz. Woj. Opol. Nr 91, poz. 1064, z późn. zm.), stwierdzono że jeden z płątów siedliska 91E0 (oznaczony w dokumentacji planu zadań ochronnych jako *Żywocice_91E0_2*) został w przedmiotowej uchwale zdefiniowany jako obszar oznaczony symbolem R – teren o przeznaczeniu rolniczym. Powyższa sprzeczność zapisu ze stanem faktycznym może prowadzić do utraty cech i funkcji siedliska przyrodniczego 91E0. Ponadto w analizowanej uchwale dla terenów o przeznaczeniu leśnym (ZL) dopuszczono wydzielenie szlaków i ciągów pieszych i rowerowych, które poprzez fragmentację oddziaływałyby negatywnie na wąski, nadrzeczny płąt siedliska 91E0 (oznaczony w dokumentacji planu zadań ochronnych jako *Żywocice_91E0_3*). Z kolei dla terenów wód otwartych (WS) dopuszcza się w analizowanej uchwale regulację i umocnienie brzegów, które negatywnie oddziaływałyby w zakresie zachowania reżimu rzeczno, którego poziom jest istotny dla zachowania struktury i funkcji przedmiotów ochrony. W związku z powyższym w załączniku nr 6 do zarządzenia wskazano zakres zmian w treści ww. uchwały, niezbędnych dla utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Działania ochronne określone w niniejszym planie zadań ochronnych są wystarczające dla utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których wyznaczono obszar Natura 2000. Stąd nie zachodzi potrzeba ustanawiania planu ochrony.

W ramach opracowywania projektu planu Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu zapewnił

możliwość udziału wszystkim zainteresowanym w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu. Do prac nad określeniem działań ochronnych (w zespole roboczym, zwanym Zespołem Lokalnej Współpracy) zostały zaproszone osoby i podmioty prowadzące działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Podczas zorganizowanych dwóch spotkań (w dniach 10.05.2024 r. oraz 02.08.2024 r.) członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy, w oparciu o zidentyfikowane zagrożenia i wyznaczone cele, omówili i wypracowali zakres niezbędnych do wykonania działań ochronnych.

Zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy, zapewniając możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w procesie przygotowania niniejszego planu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu poinformował o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych i o jego przedmiocie, możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, w tym projektem niniejszego zarządzenia oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu, a także o miejscu, sposobie i terminie wnoszenia uwag i wniosków do powyższego projektu oraz o organie właściwym do ich rozpatrzenia. Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu od 19.05.2026 r. do 10.06.2026 r.), umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu w dniu 19.05.2026 r. oraz opublikowano w dniu 19.05.2026 r. w formie obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym, tj. w Nowej Trybunie Opolskiej.

Wypracowany projekt planu zadań ochronnych został ujęty w publicznie dostępnym wykazie danych (System Informacji o Środowisku).

W trakcie przeprowadzonych konsultacji społecznych nie złożono uwag i wniosków.

Projekt niniejszego zarządzenia był przedmiotem obrad Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Opolu, która na posiedzeniu w dniu 10 lipca 2026 r. pozytywnie zaopiniowała ten dokument.

Projekt niniejszego zarządzenia został uzgodniony przez Wojewodę Opolskiego (pismo nr IN.III.710.7.2026.JM z 23 lipca 2026 r.).

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana, m. in. ze środków budżetu państwa w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych określonych w niniejszym planie, w tym działań monitoringowych, wyniesie łącznie około 34 tys. zł w ciągu pierwszych 6 lat jego obowiązywania.